

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Kurios šalies įstatymai taikomi?

Kurios šalies įstatymai taikomi?

Graikija

Kai fizinių asmenų tarpusavio teisiniai santykiai turi elementų, kurie tuos santykius sieja su daugiau nei viena valstybe (tarptautinis elementas), ir kyla ginčas, Graikijos teismai nebūtinai taikys Graikijos teisę; remdamiesi tarptautine privatinė teise, teismai išsiaiškina, kuri teisė turi būti taikoma (taikytina teisė). Tarptautinė privatinė teisė yra pagal siejamojo veiksnio taisyklės veikiantis mechanizmas, kuris naudojamas nustatant taikytiną teisę (t. y. vienos šalies teisės nuostatas), kuri gali būti bylą nagrinėjančio teismo vietos arba kitos šalies teisė. Pagal siejamojo veiksnio taisyklės nustatant taikytiną teisę remiamasi vienu arba keliais siejamaisiais veiksniais. Siejamasis veiksnys yra ginčo veiksnys, turintis tarptautinį elementą, dėl kurio, siekiant nustatyti nagrinėjamoje byloje taikytiną teisę, t. y. Graikijos teisę arba užsienio valstybės teisę, yra taikoma konkreti tarptautinės privatinės teisės taisyklė (įstatymų kolizija).

1 Teisės šaltiniai

Graikijos įstatymai yra pagrindinis šaltinis, kuriuo remiantis nustatoma taikytina teisė. Įstatymo sąvoka taip pat apima Graikijos ratifikuotas dvišales ir daugiašales tarptautines konvencijas, kurios jas ratifikavus yra taikomos tokia pat tvarka, kaip ir Graikijos nacionalinė teisė. Įstatymo sąvoka taip pat apima Europos Sąjungos leidžiamus teisės aktus, visų pirma reglamentus. Atsižvelgiant į tai, kad tarptautiniu lygmeniu sudaroma vis daugiau ir įvairių rūšių privačių sandorių, Graikijos teismų praktika ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nors ir nėra oficialus šaltinis, atlieka esminį vaidmenį užpildant tarptautinės privatinės teisės, kuri naudojama nustatant taikytiną teisę, spragas.

1.1 Nacionalinė teisė

Pagrindinės nuostatos įtvirtintos Civilinio kodekso 4–33 straipsniuose, taip pat kituose teisės aktuose, pvz., Įsakomųjų ir paprastųjų vekselių įstatymo Nr. 5325/1932 90–96 straipsniuose ir Čekių įstatymo Nr. 5960/1933 70–76 straipsniuose.

1.2 Daugiašalės tarptautinės konvencijos

Toliau išvardijamos kai kurios daugiašalės tarptautinės konvencijos:

1956 m. gegužės 19 d. Ženevos konvencija dėl tarptautinio krovinio vežimo keliais sutarties, Graikijos ratifikuota įstatymu Nr. 559/1977.

1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencija dėl įstatymų, susijusių su testamentinės valios forma, kolizijos, Graikijos ratifikuota įstatymu Nr. 1325/1983.

1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencija dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje, Graikijos ratifikuota įstatymu Nr. 1334/1983.

1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje, Graikijos ratifikuota įstatymu Nr. 4020/2011.

1.3 Pagrindinės dvišalės konvencijos

Toliau išvardijamos kai kurios dvišalės tarptautinės konvencijos:

1993 m. gegužės 17 d. Graikijos Respublikos ir Albanijos Respublikos konvencija dėl teisminės pagalbos civilinėse ir baudžiamosiose bylose, Graikijos ratifikuota įstatymu Nr. 2311/1995.

1951 m. rugpjūčio 3 d. Graikijos ir JAV konvencija – sutartis dėl draugystės, prekybos ir laivybos, Graikijos ratifikuota įstatymu Nr. 2893/1954.

2 Kolizinių normų taikymas

2.1 Teisėjo pareiga savo iniciatyva taikyti kolizines normas

Kai pagal Graikijos tarptautinėje privatinėje teisėje nustatytas siejamojo veiksnio taisyklės taikytina yra kitos šalies teisė, Graikijos teisėjas į tai atsižvelgia savo iniciatyva, t. y. bylos šalims nereikia ja remtis, ir turi pareigą išsiaiškinti, kurios užsienio teisės nuostatos yra taikomos (Civilinio proceso kodekso 337 straipsnis).

2.2 Atgaliniai nukreipimai ir nukreipimai į trečiosios valstybės teisę (renvoi)

Tais atvejais, kai Graikijos tarptautinės privatinės teisės taisyklėse nustatyta, kad taikoma kitos šalies teisė, taikomos tos šalies materialinės teisės nuostatos, t. y. pateikiama nuoroda tik į tas nuostatas, o ne į tos šalies tarptautinės privatinės teisės nuostatas (Civilinio kodekso 32 straipsnis), kuriose savo ruožtu gali būti nustatyta, kad taikoma Graikijos teisė arba tam tikros trečiosios valstybės teisė.

2.3 Siejamojo veiksnio pasikeitimas

Teisinių santykių siejamasis veiksnys vystantis santykiams dažnai pasikeičia, pvz., įmonės nuolatinė buveinė perkeliama iš vienos šalies į kitą, tokiu atveju pasikeičia ir taikytina teisė. Galioja taisyklės, kuriose aiškiai nustatyta, kuri teisė galiausiai turi būti taikoma; priešingu atveju teismas taiko teisę, kuri buvo taikoma iš pradžių prieš pasikeičiant siejamajam veiksniai arba vėliau, arba taiko ir vieną, ir kitą teisę, atsižvelgdamas į faktines bylos aplinkybes.

2.4 Įprasto kolizinių normų taikymo išimtys

Jeigu Graikijos tarptautinėje privatinėje teisėje (siejamojo veiksnio taisyklėse) nustatyta, kad taikoma užsienio teisė, tačiau tokios teisės taikymas prieštarauja pagrindiniams moralės ar teisiniams principams, kurie sudaro Graikijos viešosios tvarkos pagrindą (Civilinio kodekso 33 straipsnis), Graikijos teismas, nagrinėdamas bylą, taiko ne atitinkamą užsienio teisės nuostatą, bet kitas užsienio nuostatas (negatyvioji funkcija). Tačiau jeigu tokia nuostata nebuvo taikyta, užsienio teisėje atsiranda teisinis vakuumas, kuris tokiu atveju bus panaikintas taikant Graikijos teisę (pozityvioji funkcija).

Vienas iš Graikijos teisės sistemos interesų apsaugos būdų – priimti tiesiogiai taikomas taisykles. Šios taisyklės visų pirma reglamentuoja svarbius valstybės vidaus teisinių santykių klausimus, ir Graikijos teismai jas taip pat tiesiogiai taiko nagrinėdami tarptautinį elementą turinčias bylas, kurių negalima išnagrinėti taikant Graikijos tarptautinę privatinę teisę.

2.5 Užsienio teisės nustatymas

Graikijos teisėjai gali naudoti visas priemones, kurios, jų manymu, yra tinkamos siekiant nustatyti, kuri užsienio teisė turi būti taikoma. Tokios žinios gali būti pagrįstos teisėjų asmeninėmis žiniomis apie teisę arba jie tokios informacijos gali ieškoti (daugiašalėse ir dvišalėse) tarptautinėse konvencijose, – pagal kurias valstybės narės prisiėmė abipusį įsipareigojimą pateikti informaciją, – arba gauti iš šalies ar užsienio mokslinių organizacijų. Tais atvejais, kai taikytina užsienio teisė sudėtinga nustatyti arba paaiškėjus, kad tai neįmanoma, Graikijos teisėjas netgi gali prašyti bylos šalių pagalbos, tačiau jis nėra saistomas šalių pateiktų įrodymų (Civilinio proceso kodekso 337 straipsnis).

Išimtiniais atvejais Graikijos teisėjas vietoj taikytinos užsienio teisės taiko Graikijos teisę, jeigu, nepaisant visų įmanomų pastangų rasti užsienio teisės nuostatas, paaiškėja, kad tai yra neįmanoma.

3 Kolizinės normos

3.1 Sutartinės prievolės ir teisiniai veiksmai

Daugumai 2009 m. gruodžio 17 d. arba vėliau sudarytų sutarčių ir įvykdytų teisinių veiksmų taikytiną teisę Graikijos teisėjas nustato remdamasis Reglamentu (EB) Nr. 593/2008 (dar vadinamas reglamentu „Roma I“). Paprastai taikoma šalių pasirinkta teisė.

Nuo 1991 m. balandžio 1 d. iki 2009 m. gruodžio 16 d. sudarytoms sutartims ir įvykdytiems teisiniams veiksams taikytina teisė nustatoma pagal 1980 m. birželio 19 d. Bendrijos Romos konvenciją, kurioje nustatyta tokia pati bendroji taisyklė, kuri nurodyta pirmiau.

Visų kategorijų sutartinių prievolių ir teisinių veiksmų, kurie aiškiai nepatenka į minėto reglamento ir konvencijos taikymo sritį, taip pat iki 1991 m. balandžio 1 d. atsiradusių prievolių ar įvykdytų veiksmų atžvilgiu taikytina teisė nustatoma remiantis Civilinio kodekso 25 straipsniu, kuriame nustatyta tokia pati bendroji taisyklė, kuri numatyta ir reglamente.

3.2 Nesutartinės prievolės

Iš civilinės teisės pažeidimo ir nepagrįsto praturtėjimo, kito asmens reikalų tvarkymo (*negotiorum gestio*) ir ikisutartinės atsakomybės (*culpa in contrahendo*) kylančioms prievolėms, atsiradusioms 2009 m. sausio 11 d. arba vėliau, taikomą teisę Graikijos teisėjas nustato remdamasis Reglamentu (EB) Nr. 864/2007 (dar vadinamas reglamentu „Roma II“). Pagal bendrą taisyklę taikoma valstybės, kurioje buvo padarytas pažeidimas, teisė.

Civilinės teisės pažeidimo, kuris nepatenka į minėto reglamento taikymo sritį, ir iki 2009 m. sausio 11 d. padaryto pažeidimo atžvilgiu taikytina teisė nustatoma remiantis Civilinio kodekso 26 straipsniu, kuriame nustatyta tokia pati bendroji taisyklė, kuri numatyta ir reglamente.

Pagal Graikijos teismų praktiką iš nepagrįsto praturtėjimo kylančiai kaltei, kuri atsirado iki 2009 m. sausio 11 d., taikoma valstybės, su kuria yra labiausiai susijusios visos konkrečios bylos aplinkybės, teisė.

3.3 Asmens statusas ir su civiliniu statusu (vardu ir pavarde, gyvenamąja vieta ir teisingumu bei veiksmumu) susiję jo aspektai

– Fiziniai asmenys

Vardas, pavardė, nuolatinė gyvenamoji vieta

Kadangi vardas, pavardė ir nuolatinė gyvenamoji vieta yra naudojami atskiro fizinio asmens tapatybei nustatyti, šiems asmenims taikytina teisė kaskart nustatoma atsižvelgiant į konkretaus teisinio santykio, kurį reikia reguliuoti, aplinkybes. Todėl sutuoktinių vardai, pavardės ir nuolatinė gyvenamoji vieta reguliuojamos pagal jų asmeniniams santykiams taikomą teisę, kaip nustatyta Civilinio kodekso 14 straipsnyje; su nepilnamečiais vaikais susiję santykiai reguliuojami pagal tėvų ir vaikų santykiams taikomą teisę, kaip nustatyta Civilinio kodekso 18–21 straipsniuose.

Veiknumas

Klausimams, susijusiems su kurio nors asmens, nesvarbu, ar tai būtų graikas, ar užsienietis, veiksmumu, kuris sudaro sąlygas įgyti teises ir pareigas, atlikti teisinius veiksmus ir tapti bylos šalimi ir asmeniškai dalyvauti nagrinėjamoje byloje, taikoma valstybės, kurios pilietybę turi asmuo, teisė (Civilinio kodekso 5 ir 7 straipsniai; Civilinio proceso kodekso 62 straipsnio a punktas ir 63 straipsnio 1 dalis). Jeigu užsienietis neturi veiksmumo atlikti teisinių veiksmų arba asmeniškai dalyvauti nagrinėjamoje byloje pagal valstybės, kurios pilietybę jis turi, teisę, tačiau Graikijos teisėje nustatyta, kad jis turi minėtą veiksmumą (išskyrus veiksmumą atlikti teisinius veiksmus, kuriems taikoma šeimos teisė, paveldėjimo teisė ir nuosavybės teisė už Graikijos ribų esančio turto atžvilgiu), taikoma Graikijos teisė (Civilinio kodekso 9 straipsnis ir Civilinio proceso kodekso 66 straipsnis).

– Juridiniai asmenys

Klausimams, susijusiems su juridinių asmenų veiksmumu, taikoma juridinio asmens nuolatinės buveinės valstybės teisė, kaip nustatyta Civilinio kodekso 10 straipsnyje. Pagal Graikijos teismų praktiką sąvoka „nuolatinė buveinė“ reiškia faktinę, o ne įstatuose nurodytą nuolatinę buveinę.

3.4 Tėvų ir vaikų santykių nustatymas, įskaitant įvaikinimą

3.4.1 Tėvų ir vaikų santykių nustatymas

Tėvų ir vaikų santykių klausimai yra susiję su tėvų ir vaikų šeimos ryšiais ir iš šių ryšių kylančiomis susijusiomis teisėmis ir pareigomis.

Sprendžiant klausimą, ar vaikas gimė santuokoje, ar ne (Civilinio kodekso 17 straipsnis), taikytina yra:

valstybės, kuri reglamentavo asmeninius vaiko motinos ir jos sutuoktinio santykius vaiko gimimo metu, teisė, kaip apibrėžta Civilinio kodekso 14 straipsnyje; valstybės, kuri reglamentavo asmeninius vaiko motinos ir jos sutuoktinio santykius santuokos nutraukimo metu, teisė, kai santuoka buvo nutraukta prieš vaikui gimstant, kaip apibrėžta Civilinio kodekso 14 straipsnyje.

Tėvų ir vaikų, gimusių santuokoje, santykiams taikytina teisė, net jeigu santuoka nutraukiama:

tėvų pareigoms ir vaiko apsaugos priemonėms taikytiną teisę Graikijos teisėjas nustato pagal 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvenciją dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje, kurią Graikija ratifikavo įstatymu Nr. 4020/2011, jeigu tai yra šios konvencijos valstybės teisė.

Jeigu valstybė narė nėra minėtos konvencijos susitariančioji šalis arba jeigu byloms netaikoma minėta konvencija, pagal Civilinio kodekso 18 straipsnį taikytina teisė yra:

kai jie yra tos pačios valstybės piliečiai: tos valstybės teisė;

kai jie gimus vaikui įgijo naują bendrą pilietybę: paskutinės jų bendros pilietybės valstybės teisė;

kai jie prieš gimstant vaikui yra skirtingų valstybių piliečiai ir jų pilietybė gimus vaikui nepasikeičia arba kai jie prieš gimstant vaikui yra tos pačios valstybės piliečiai, tačiau tėvų arba vaiko pilietybė vaikui gimus pasikeičia: valstybės, kurioje vaiko gimimo metu buvo paskutinė jų nuolatinė gyvenamoji vieta, teisė;

kai jie neturi bendros nuolatinės gyvenamosios vietos: valstybės, kurios pilietybę turi vaikas, teisė.

Motinos, tėvo ir nesantuokinio vaiko santykiams taikytina teisė (Civilinio kodekso 19 ir 20 straipsniai):

kai jie yra tos pačios valstybės piliečiai: tos valstybės teisė;

kai jie gimus vaikui įgijo naują bendrą pilietybę: paskutinės jų bendros pilietybės valstybės teisė;

kai jie prieš gimstant vaikui yra skirtingų valstybių piliečiai ir jų pilietybė gimus vaikui nepasikeičia arba kai jie prieš gimstant vaikui yra tos pačios valstybės piliečiai, tačiau tėvų arba vaiko pilietybė vaikui gimus pasikeičia: valstybės, kurioje vaiko gimimo metu buvo paskutinė jų nuolatinė gyvenamoji vieta, teisė;

kai jie neturi bendros nuolatinės gyvenamosios vietos: valstybės, kurios pilietybę turi tėvas arba motina, teisė.

Tėvams tenkančiai vaiko išlaikymo prievolei taikytina teisė:

Graikijos teisėjas 2011 m. birželio 18 d. arba vėliau taikytiną teisę nustato remdamasis Reglamentu (EB) Nr. 4/2009, kaip nustatyta 2007 m. lapkričio 23 d. Hagos protokole. Pagal bendrą taisyklę taikoma valstybės, kurioje yra prievolė turinčios šalies įprastinė gyvenamoji vieta, teisė.

3.4.2 Įvaikinimas

Tarptautinį elementą turinčio įvaikinimo ir įvaikinimo nutraukimo sąlygoms taikoma valstybės, kurios pilietybę turi kiekvienas iš įvaikinančių asmenų, teisė (Civilinio kodekso 23 straipsnis). Įvaikinimo formai taikytina teisė yra Civilinio kodekso 11 straipsnyje nustatyta teisė, t. y. įvaikinimo turinį reglamentuojanti teisė, vietos, kurioje parengti įvaikinimo dokumentai, teisė arba valstybės, kurios pilietybę turi visos šalys, teisė. Kai įvaikinimo procese dalyvaujantys asmenys turi skirtingų valstybių pilietybes, turi būti tenkinamos susijusių valstybių visos teisės sistemų sąlygos, ir norint, kad įvaikinimas būtų teisėtas, šių teisės sistemų nuostatos negali būti pažeistos.

Įvaikinančių tėvų ir įvaikinamų vaikų santykiams taikytina teisė:

kai po įvaikinimo jie yra tos pačios valstybės piliečiai: tos valstybės teisė;

kai įvaikinimo metu jie įgyja naują bendrą pilietybę: paskutinės jų bendros pilietybės valstybės teisė;

kai jie prieš įvaikinimą yra skirtingų valstybių piliečiai ir po įvaikinimo jų pilietybė nepasikeičia arba kai jie prieš įvaikinimą yra tos pačios valstybės piliečiai, tačiau vieno iš asmens, dalyvaujančio įvaikinimo procese, pilietybė įvaikinus pasikeičia: paskutinės jų bendros nuolatinės gyvenamosios vietos įvaikinimo metu valstybės teisė;

kai jie neturi bendros nuolatinės gyvenamosios vietos: valstybės, kurios pilietybę turi vienas iš įvaikinančių tėvų, teisė arba, jeigu įvaikina sutuoktiniai, jų asmeninius santykius reglamentuojanti teisė.

3.5 Santuoka, nesutuokusios poros (sugyventiniai), partnerystė, santuokos nutraukimas, gyvenimo skyrium patvirtinimas, išlaikymo prievolės

3.5.1 Santuoka

Esminės sąlygos

Sąlygoms, kurios turi būti tenkinamos, ir kliūtimis, išskylančioms susituokti norintiems asmenims, yra taikytina valstybės, kurios pilietybę turi šie asmenys, teisė, jeigu jie yra tos pačios valstybės piliečiai, arba, jeigu jie yra skirtingų valstybių piliečiai, – vienos iš šių valstybių teisė (Civilinio kodekso 13 straipsnio 1 dalies a punktas).

Procesinės sąlygos

Kad santuoka oficialiai galiotų, yra taikytina valstybės, kurios pilietybę turi besituokiantieji asmenys, teisė, kai jie yra tos pačios valstybės piliečiai, arba, jeigu jie turi skirtingų valstybių pilietybę, vienos iš jų pilietybės valstybės teisė, arba valstybės, kurioje sudaroma santuoka, teisė (Civilinio kodekso 13 straipsnio 1 dalies b punktas). Graikijos teisės sistemoje reikalaujama, kad sudarant santuoką būtų laikomasi tam tikrų formalumų; poros, kurios gyvena kartu, tačiau nėra oficialiai susituokusios, Graikijoje yra pripažįstamos teisėtomis, jeigu jos teisėtomis pripažįstamos pagal užsienio teisę ir kartu gyvenantys asmenys nėra graikai.

Asmeniniai sutuoktinių santykiai

Asmeniniai sutuoktinių santykiai yra santuoka pagrįsti santykiai, kurie neturi nieko bendro su turto, pvz., bendras gyvenimas ir teisės ir pareigos, įskaitant išlaikymo pareigą.

Asmeniniams sutuoktinių santykiams, išskyrus išlaikymą, taikytina teisė (Civilinio kodekso 14 straipsnis):

kai sudarius santuoką sutuoktiniai yra tos pačios valstybės piliečiai: tos valstybės teisė;

kai sutuoktiniai santuokos sudarymo metu įgyja naują bendrą pilietybę: paskutinės jų bendros pilietybės valstybės teisė;

kai sutuoktiniai santuokos sudarymo metu turėjo tos pačios valstybės pilietybę, tačiau vėliau vienas iš sutuoktinių įgijo kitos valstybės pilietybę: paskutinės jų bendros pilietybės valstybės teisė, jeigu kitas sutuoktinis vis dar turi tos valstybės pilietybę;

kai prieš sudarydami santuoką sutuoktiniai turi skirtingų valstybių pilietybę ir jų pilietybę sudarius santuoką nepasikeičia arba jeigu prieš sudarydami santuoką jie turėjo tos pačios valstybės pilietybę, tačiau sudarius santuoką vieno iš jų pilietybę pasikeičia: paskutinės jų bendros nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės teisė;

kai susituokę jie neturi bendros nuolatinės gyvenamosios vietos: valstybės, su kuria sutuoktiniai yra labiausiai susiję, teisė.

Išlaikymo prievolės

Taikytina teisė nustatoma pagal 1973 m. spalio 2 d. Hagos konvencijos, kurią Graikija ratifikavo įstatymu Nr. 3137/2003, 4 straipsnį, t. y. valstybės, kurioje yra įprastinė išlaikymo prievolių gavėjo gyvenamoji vieta, teisė.

Sutuoktinių turto režimai

Sutuoktinių turto režimas taikomas po santuokos sudarymo atsiradusioms turtinėms teisėms ir susijusioms pareigoms.

Taikytina yra sutuoktinių asmeninius santykius iš karto po santuokos sudarymo reglamentuojanti teisė (Civilinio kodekso 15 straipsnis).

3.5.2 Nesutuokusios poros (sugyventiniai) ir partnerystė

Graikijos teisės sistemoje taip pat pripažįstama gyvenimo kartu, išskyrus santuoką, forma, kaip nustatyta įstatyme Nr. 3719/2008. Pagal minėtame įstatyme nustatytą aiškia nuostatą šis įstatymas taikomas visoms Graikijoje arba Graikijos konsulinėse įstaigose sudarytoms civilinėms partnerystėms, nepaisant to, ar šias partnerystes sudarė graikai ar užsieniečiai, jų formai ir apskritai šalių santykiams. Jeigu civilinė partnerystė sudaroma užsienyje, šios partnerystės formai taikytina teisė yra Civilinio kodekso 11 straipsnyje nurodyta teisė, t. y. partnerystės turinį reglamentuojanti teisė, valstybės, kurioje ji sudaroma, teisė, arba valstybės, kurios pilietybę turi visos šalys, teisė; šalių santykiams taikytina teisė yra valstybės, kurioje buvo sudaryta partnerystė, teisė.

3.5.3 Santuokos nutraukimas ir gyvenimo skyrium patvirtinimas

Su santuokos nutraukimu arba bet kuria kita gyvenimo skyrium forma susijusiems klausimams taikytina teisė nustatoma remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1259/2010, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje, kuris dar vadinamas reglamentu „Roma III“. Galioja pagrindinė taisyklė, pagal kurią sutuoktiniai gali susitarti dėl santuokos nutraukimui ir teisėtam gyvenimui skyrium taikytinos teisės, jeigu tai yra viena iš toliau nurodytų teisės rūšių: a) valstybės, kurioje yra įprastinė sutuoktinių gyvenamoji vieta, teisė susitarimo sudarymo metu, b) valstybės, kurioje buvo paskutinė sutuoktinių įprastinė gyvenamoji vieta, teisė, jeigu sutarties sudarymo metu joje vis dar gyvena vienas iš sutuoktinių, c) valstybės, kurios pilietybę turi kuris nors iš sutuoktinių sutarties sudarymo metu, teisė arba d) bylą nagrinėjančio teismo teisė.

3.5.4 Išlaikymo prievolės

Pirmiau minėtame reglamente aiškiai nustatyta, kad jis netaikomas buvusių sutuoktinių išlaikymo prievolėms, nes šis klausimas reglamentuojamas pagal 1973 m. spalio 2 d. Hagos konvencijos, kurią Graikija ratifikavo įstatymu Nr. 3137/2003, 8 straipsnį, kuriame nustatyta, kad taikytina yra valstybės, kurioje vyko santuokos nutraukimo arba gyvenimo skyrium nustatymo procedūra, teisė.

3.6 Sutuoktinių turto teisinis režimas

Žr. atsakymo į 3.5.1 klausimą paskutinę pastraipą.

3.7 Testamentai ir paveldėjimas

Visiems su paveldėjimu susijusiems klausimams, išskyrus testamento sudarymo ir panaikinimo formai, taikytina teisė nustatoma pagal Reglamentą (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei dėl Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo.

Tais atvejais, kai yra sudarytas testamentas, jis laikomas galiojančiu, jei jo forma atitinka bet kurią iš toliau nurodytų teisės rūšių (1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl įstatymų, susijusių su testamentinės valios forma, kolizijos 1 straipsnis):

valstybės, kurioje mirusysis sudarė testamentą, teisė;

valstybės, kurios pilietybę mirusysis turėjo testamento sudarymo arba mirties metu, teisė;

valstybės, kurioje mirusysis testamento sudarymo arba mirties metu turėjo gyvenamąją arba nuolatinę gyvenamąją vietą, teisė;

kai testamentas yra susijęs su turto: valstybės, kurioje yra turtas, teisė.

3.8 Nekilnojamasis turtas

Daiktinėms teisėms, susijusioms su nekilnojamuoju turto, taikytina teisė nustatoma pagal Civilinio kodekso 27 straipsnį, t. y. turto buvimo vietos valstybės teisė.

Pagal prievolių teisę atsiradusiems kalte pagrįstiems santykiams, susijusiems su nekilnojamoju turtu, taikytina teisė nustatoma pagal Reglamentą (EB) Nr. 593/2008, kuris dar vadinamas reglamentu „Roma I“, ir paprastai taikoma šalių pasirinkta teisė.

Pirmiau išvardytų sandorių formai taikytina teisė yra valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teisė (Civilinio kodekso 12 straipsnis).

3.9 Bankrotas

Bankrotui ir su tuo susijusioms pasekmėms taikytina teisė nustatoma pagal Reglamentą (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų, t. y. taikytina yra valstybės, kurioje buvo pradėta atitinkama byla, teisė.

Paskutinis naujinimas: 06/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.